

บทที่ 5

สิทธิที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน

ในบทที่ 4 ข้างต้นได้พิจารณาถึงโครงสร้างและกฎหมายที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และอังกฤษ ได้ตราขึ้น เพื่อใช้ควบคุมปัญหาในด้านการใช้ข่าวสาร ตลอดจนอนุสัญญาของกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจยุโรปในเรื่องดังกล่าว ในที่นี้จะได้พิจารณาต่อไปในรายละเอียด ถึงกระบวนการหรือเครื่องป้องกันตนเองของบุคคลหนึ่ง ๆ จากการถูกล่วงละเมิดสิทธิในชีวิต ส่วนบุคคลที่บรรดากฎหมายของประเทศต่าง ๆ ข้างต้นได้ระบุไว้ กล่าวคือกฎหมายดังกล่าว ได้บัญญัติรองรับ สิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ในการที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน และลักษณะ เนื้อหาข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ สิทธิในการที่จะ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน และสิทธิที่จะแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน ซึ่งสิทธิสองประการหลังจะได้พิจารณา ในบทต่อไป

สิทธิที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูล ข่าวสารนั้น ๆ จัดได้ว่าเป็นกระบวนการขั้นต้นของบุคคลในการป้องกันตนเอง เพราะหากบุคคล ไม่อาจล่วงรู้ได้ว่าจะมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนขึ้น จัดเก็บไว้ ณ สถานที่ใด และมี ลักษณะ เนื้อหา เกี่ยวกับ เรื่องใด บุคคลย่อมไม่อาจคาดเดาหรือใช้ความระมัดระวังในการป้องกัน ตนเอง ตลอดทั้งดำเนินการใด ๆ เพื่อมิให้มีการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตน หรือ หากมีการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตน เกิดขึ้นโดยข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ก็ไม่อาจทราบ ได้เลยว่า เกิดขึ้นจากข้อมูลข่าวสารที่เก็บไว้ ณ ที่ใด โดยบุคคลใด ดังนั้นจึงมีอาจแก้ไขเยียวยา ได้ ๆ ได้

จากการศึกษาในเรื่องนี้ของผู้เขียน พบว่าการคุ้มครองสิทธินี้ตามกฎหมายของ บรรดาประเทศที่กล่าวถึงข้างต้น เพื่อให้บุคคลหนึ่ง ๆ ได้ทราบว่ามีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร อันเกี่ยวกับตน และลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ อาจแยกได้เป็น 2 วิธีการด้วยกัน กล่าวคือ

1. ประกาศแจ้งให้ทราบเป็นทางการ

วิธีการในกรณีนี้กล่าวก็คือ เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลขึ้น (ในบางประเทศอาจบังคับเฉพาะการจัดเก็บด้วยคอมพิวเตอร์เท่านั้น) ก็จะมีการแจ้งให้

ประชาชนทราบโดยจัดพิมพ์ลงใน Public Index⁽¹⁾ หรือสิ่งตีพิมพ์อื่นใด เพื่อให้ประชาชน ได้ทราบโดยทั่วกันว่ามีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ขึ้น โดยในหนังสือดังกล่าวจะระบุให้ทราบถึง ผู้จัดเก็บว่าเป็นใคร สถานที่จัดเก็บตั้งอยู่ที่ไหน ลักษณะเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บโดย ย่อว่าจัดเก็บเกี่ยวกับเรื่องใด ๆ บ้าง และสถานที่ซึ่งอาจทำการติดต่อร้องขอต่อผู้จัดเก็บเพื่อจะ ได้ทราบว่ามีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอื่น เกี่ยวกับตนเองของบุคคลผู้ร้องขอจัดเก็บไว้หรือไม่ วิธีการนี้รวม ตลอดถึงการจัดให้มีการขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอื่น เกี่ยวกับบุคคลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยให้ดำเนินการขออนุญาตจดทะเบียน และเมื่ออนุญาตแล้วในทะเบียนที่จดนั้นจะระบุถึง บุคคล หรือองค์กรผู้ขอจัดเก็บ สถานที่จัดเก็บ ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บ วัตถุประสงค์ใน การจัดเก็บ สถานที่ที่จะทำการติดต่อได้ ฯลฯ ซึ่งเมื่อบุคคลใดต้องการทราบว่ามีการเก็บข้อมูล ข่าวสารอื่น เกี่ยวกับบุคคลไว้ ณ ที่ใดบ้าง เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ก็สามารถตรวจสอบจากทะเบียนได้ และสามารถร้องขอกับบุคคลหรือองค์กรนั้น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่ามีการเก็บข้อมูลข่าวสารอื่น เกี่ยวกับตนเอง เก็บไว้โดยองค์กรหรือบุคคลนั้น ๆ หรือไม่

2. แจงให้ทราบ เป็นรายบุคคล

วิธีการในกรณีนี้เป็นมาตรการ ในการที่จะต้องแจ้งอย่างเป็นระบบทุก ๆ ครั้งไป กล่าวคือ เมื่อมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอื่น เกี่ยวกับบุคคลขึ้น หากข้อมูลข่าวสารที่จะจัดเก็บนั้น เกี่ยวกับบุคคลใด ๆ จะต้องดำเนินการแจ้งล่วงหน้าไปยังบุคคลผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือ เมื่อมีการร้องขอข้อมูลข่าวสารจากบุคคลใดจะต้องบอกกล่าวถึงรูปแบบที่จะ เก็บและใช้ข้อมูล ข่าวสารนั้น รวมทั้งวัตถุประสงค์ที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือแจ้งให้ทราบ เมื่อบุคคลนั้นร้องขอ

จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่า วิธีการที่กำหนดให้แจ้งถึงรูปแบบที่จะ เก็บ และใช้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ แก่บุคคลที่ถูกขอให้ให้ข้อมูลข่าวสาร เป็น วิธีการที่ไม่ยุ่งยาก และเป็นการทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ สามารถทราบได้ว่าได้มีการจัดเก็บข้อมูล ข่าวสารนั้น ๆ ขึ้น ส่วนวิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคลล่วงหน้า เมื่อมีการจัดทำหรือจัด เก็บ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ ขึ้น เป็นวิธีการซึ่งค่อนข้างยุ่งยากและก่อให้เกิดภาระแก่ผู้จัดเก็บ ข้อมูลข่าวสารอยู่น้อย ดังนั้นวิธีการส่วนหลังนี้จึงไม่สู้จะได้รับการนำมาใช้ในการแจ้งให้ทราบ ว่ามีการจัดทำหรือจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับบุคคลหนึ่ง ๆ ขึ้น

(1) Public Index ในที่นี้มีลักษณะคล้ายกับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ของเรานั่นเอง

อนึ่งพึงสัง เกตว่าดังที่ได้พิจารณาถึงโครงสร้างและกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม ในเรื่องนี้ของประเทศต่าง ๆ มาแล้ว เห็นได้ว่าการควบคุมของแต่ละประเทศอาจแตกต่างกันไป กล่าวคือกฎหมายของบางประเทศควบคุม เฉพาะการจัด เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารด้วย เครื่องมือ- อัตโนมัติหรือคอมพิวเตอร์เท่านั้น ในขณะที่กฎหมายของบางประเทศใช้ควบคุมการจัด เก็บและใช้ ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว โดยไม่คำนึงว่าจะจัด เก็บด้วยอะไร ดังนั้นการให้สิทธิหรือ รับรองสิทธิจึง เป็นไปโดยขึ้นอยู่กับลักษณะในการควบคุมดังกล่าวอีกด้วย

นอกจากนี้สิ่งที่น่าสัง เกตต่อไปก็คือการรับรองสิทธิข้างต้น กฎหมายของทุกประเทศที่ได้นำมาศึกษา ยกเว้นกรณีของประเทศอังกฤษปราศจากข้อยกเว้นใด ๆ แม้เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง แห่งชาติก็ตาม

การรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร อัน เกี่ยวกับตนตามกฎหมายของบางประเทศสหรัฐอเมริกา

ดังที่ได้พิจารณากันมาแล้วว่าการควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น กฎหมายที่ตราขึ้นในระดับรัฐบาลกลางได้ตราขึ้นโดยแยก เป็นกฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้บังคับ กับภาครัฐ และกฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้บังคับกับภาค เอกชน ดังนั้นในการพิจารณาถึงการรับรอง คุ้มครองสิทธิที่จะได้รับถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนในที่นี้ก็จะแยก พิจารณาตามกฎหมายที่ใช้บังคับแต่ละภาค เช่นกัน

ก. กฎหมายที่ใช้ในภาครัฐ

ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Privacy Act) ได้ให้การรับรอง คุ้มครองสิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ในการที่จะได้รับถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร อัน เกี่ยวกับตน ที่บรรดาหน่วยงานของรัฐบาลกลางได้มีการจัด เก็บข้อมูลข่าวสาร เหล่านั้นไว้ใน ระบบการจัด เก็บบันทึกข่าวสารของหน่วยงานนั้น ๆ โดยได้กำหนดวิธีการในอันที่จะทำให้บุคคล หนึ่ง ๆ สามารถรู้ได้ว่าหน่วยงานของรัฐบาลกลางได้มีการจัด เก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล หรือไม่ รวมทั้งหากมีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะ เนื้อหา เป็นอย่างไรทั้งสองประการด้วยกัน กล่าวคือ

1. กำหนดให้มีการจัดพิมพ์แจ้งถึงความมีอยู่และลักษณะของระบบการจัด เก็บ ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด เก็บ เหล่านี้ลงใน Federal Register⁽²⁾ (ซึ่งก็คือ

(2) Federal Register คือ เอกสารของรัฐบาลสหรัฐประเภทหนึ่ง ออก เป็นรายวัน โดยหน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐจะตีพิมพ์กฎระเบียบของตนลงใน เอกสารดังกล่าวนี้ เพื่อให้เป็นไป ตามกฎหมายที่ตราขึ้น โดยรัฐสภา พร้อมด้วยการประกาศแจ้ง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับประ โยชน์สาธารณะอื่น ๆ

วิธีการประกาศแจ้งให้ทราบ เป็นทางการนั้นเอง) ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 552 a (e) (4) ดังนี้

- หน่วยงานซึ่งเก็บรักษาระบบบันทึกข่าวสารจะต้องทำการดังต่อไปนี้

(4) ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา (11) ของบทบัญญัตินี้ จัดพิมพ์แจ้งให้ทราบถึงความมีอยู่ และลักษณะของระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสารที่มีการจัดตั้งพร้อมแก้ไขปรับปรุงขึ้นใหม่ลงใน Federal Register ซึ่งการแจ้งให้ทราบดังกล่าวจะต้องรวมถึง⁽³⁾

- (A) ชื่อและสถานที่ตั้งของระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสาร
- (B) บุคคลประเภทใดซึ่งบันทึกข่าวสารอันเกี่ยวกับ เขาจะถูกเก็บรักษาไว้ในระบบการจัดเก็บ
- (C) ประเภทของบันทึกข่าวสารที่จะเก็บรักษาในระบบ
- (D) การใช้บันทึกข่าวสารที่เก็บไว้ในระบบตามระเบียบงาน รวมทั้งประเภทของผู้ใช้และวัตถุประสงค์ที่จะใช้
- (E) นโยบายและข้อปฏิบัติของหน่วยงาน เกี่ยวกับการเก็บสะสม การแก้ไข การควบคุมการเข้าถึง การสงวนรักษา และการจัดการเกี่ยวกับบันทึกข่าวสาร
- (F) ตำแหน่งและที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบระบบบันทึกข่าวสาร
- (G) ขั้นตอนของหน่วยงานนั้น ๆ ที่เอกชนคนหนึ่ง ๆ จะได้รับการแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตน ถ้าระบบบันทึกข่าวสารนั้น ๆ ได้มีบันทึกข่าวสารอันเกี่ยวกับ เขา
- (H) ขั้นตอนของหน่วยงานที่เอกชนคนหนึ่ง ๆ จะได้รับการแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตน ว่าเขาจะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน รวมทั้งเขาจะได้แจ้งเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่จัดเก็บไว้ในระบบจัดเก็บนั้น ๆ ได้อย่างไร
- (I) ประเภทของแหล่งที่มาของบันทึกข่าวสารในระบบนั้น ๆ⁽⁴⁾

ตามบทบัญญัติข้างต้นดังกล่าว หากเอกชนคนหนึ่ง ๆ ต้องการที่จะทราบว่าหน่วยงานของรัฐบาลหนึ่ง ๆ อาจมีบันทึกข่าวสารประเภทใดบ้าง ก็จะสามารถพิจารณาได้จาก การประกาศ

⁽³⁾ Privacy Act มาตรา 552 a (e) (4) แต่เดิมจะต้องมีการจัดพิมพ์แจ้งให้ทราบถึงความมีอยู่และลักษณะของระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสารข้างต้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง อันก่อให้เกิดปัญหาด้านความหนาของ Federal Register และค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ในเรื่อง เดิมซ้ำซ้อนกันทุกปี ค.ศ. 1982 จึงมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรานี้ขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้ตีพิมพ์เพียงเฉพาะการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บและการจัดตั้งระบบในการจัดเก็บขึ้นใหม่

⁽⁴⁾ ดู Privacy Act 1974, section 552 a (e) (4)

แจ้งให้ทราบตามที่กำหนดไว้ข้างต้นจาก Federal Register⁽⁵⁾ เมื่อคาดว่าคุณหน่วยงานใด อาจมีบันทึกข่าวสารอันเกี่ยวกับคุณก็สามารถที่จะร้องขอ เพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ แจ้งให้ทราบ ว่ามีบันทึกข่าวสารอันเกี่ยวกับคุณหรือไม่

2. กำหนดให้มีการบอกกล่าวแก่บุคคลที่หน่วยงานนั้น ๆ ขอให้บุคคลดังกล่าว ให้ข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงาน ถึงรูปแบบที่หน่วยงานนั้นจะใช้ในการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายว่าจะใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว (วิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคล) ดังปรากฏตามมาตรา 552 a (e) (3) ดังนี้

- หน่วยงานซึ่งเก็บรักษาระบบบันทึกข่าวสารจะต้องทำการดังต่อไปนี้

(3) บอกกล่าวแก่ เอกชนผู้ที่หน่วยงานได้ขอข้อมูลข่าวสารในแบบสอบถามซึ่งใช้ในการ เก็บข้อมูลข่าวสาร หรือในเอกสารแยกต่างหากจากแบบสอบถามนั้นซึ่ง เอกชนผู้นั้นสามารถจะ เก็บ เอาไว้ได้ถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(A) การร้องขอข้อมูลข่าวสารอาศัยอำนาจจากกฎหมายหรือกฎระเบียบใดและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นไปตามข้อกำหนด หรือ เป็นไปโดยความสมัครใจหรือไม่

(B) วัตถุประสงค์หลักที่คาดว่าจะมีการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น

(C) การใช้ตามระเบียบที่อาจมีขึ้นต่อข้อมูลข่าวสารนั้นตามที่จัดพิมพ์ไว้ตาม

(4) (D) ของมาตรานี้

(D) จะมีผลใด ๆ กับ เขาหรือไม่หากไม่ให้ข้อมูลนั้น ๆ ทั้งหมด หรือบางส่วน ตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ⁽⁶⁾

จากบทบัญญัตินี้ทำให้ เอกชนหนึ่ง ๆ ที่ถูกหน่วยงานของรัฐบาลกลางขอข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับตัวผู้นั้นเองทราบได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นจะมีการจัดเก็บ หรือจัดเก็บและใช้ใน รูปแบบใดบ้าง และอาจคาดเดาได้ถึงผลที่จะเกิดจากการเก็บและใช้ข้อมูลดังกล่าวหาก เขาให้ ข้อมูลข่าวสารไปตามที่หน่วยงานของรัฐบาลกลางขอ

⁽⁵⁾ ดู A citizen's guide on how to use the Freedom of Information Act and The Privacy Act in requesting government documents, 95th Congress 1st session (report No. 95-793, Calender No. 412), P.18

⁽⁶⁾ ดู Privacy Act , section 552 a (e) (3)

คำแนะนำของคณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

จากรายงานของคณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล
ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ ได้ให้ความเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับกรณีนี้ไว้ พอสรุปได้ดังนี้⁽⁷⁾

- คณะกรรมการ เชื่อว่าการจัดพิมพ์แจ้งให้ทราบถึงระบบข้อมูลข่าวสารใน Federal Register เป็นสิ่งที่คุ้มค่า อย่างไรก็ตามควรจะต้องให้รายละเอียดมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและต้องสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะในการเก็บรักษายันติภาพข่าวสารของหน่วยงานอย่างถูกต้องแน่นอนยิ่งขึ้น
- การบอกกล่าวตามมาตรา 552 a (e) (3) แก่บุคคลผู้ได้รับการขอข้อมูลข่าวสารโดยหน่วยงานของรัฐบาลกลางนั้น คณะกรรมการชุดนี้เห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องให้มีการบอกกล่าวทุกครั้งไป หากมีการบอกกล่าวเช่นนั้นก่อนหน้านี้ไม่นานนักและการขอข้อมูลข่าวสารในครั้งหลังเกี่ยวข้องกับ เรื่องเดิม เพราะการบอกกล่าวซ้ำ ๆ กันนอกจากจะเป็นภาระแก่หน่วยงานที่ขอข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังจะทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ไม่สนใจต่อข้อความที่บอกกล่าวนั้น ๆ อีกด้วย ซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ในการบอกกล่าวเพื่อให้บุคคลได้ทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพียงพอต่อการที่จะตัดสินใจว่าจะให้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือไม่ เหล่านี้เสียไปอีกด้วย

ข. กฎหมายที่ใช้ในภาค เอกชน

ในภาค เอกชนของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นตามที่ได้พิจารณามาแล้วว่าได้มีการออกกฎหมายที่ใช้ควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารหลายฉบับด้วยกัน ซึ่งในภาค เอกชนได้มีการตรากฎหมายขึ้นหลายฉบับด้วยกันและยังได้มีการตรากฎหมายขึ้นเพื่อใช้ในแต่ละภาคงาน เพื่อเพิ่มเติมกฎหมายนั้น ๆ อีกด้วย ในที่นี้จะได้พิจารณาถึงบทบัญญัติของกฎหมายเหล่านั้น ในส่วนที่ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน

กฎหมายในภาค เอกชนของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน ก็คือ Fair Credit Reporting Act 1971 (FCRA) ซึ่งนอกจากจะใช้กับการดำเนินการทางด้านสินเชื่อแล้วก็สามารถปรับใช้กับการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารในด้านการประกันภัยและ

⁽⁷⁾ ดู The Report of Privacy Protection Study Commission, July 1977, op.cit., p. 506-507, 514

ว่าจ้างแรงงานได้อีกด้วย ส่วนตามกฎหมายฉบับอื่นที่ตราขึ้นนั้นโดยเฉพาะกฎหมายที่ใช้เฉพาะภาคงานจะให้การคุ้มครองในรูปแบบของการแจ้งให้ทราบในเรื่องอื่น ๆ เช่น แจ้งให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลางได้ร้องขอข้อมูลดังกล่าว เหล่านี้เป็นต้น⁽⁸⁾

Fair Credit Reporting Act 1971 (FCRA)

ตามกฎหมายฉบับนี้ได้ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนเอง โดยวิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคล กล่าวคือ

- แจ้งให้ทราบล่วงหน้าถึงการจัด เตรียมรายงานข้อมูลข่าวสารซึ่ง เรียกว่า Investigative consumer report⁽⁹⁾ เกี่ยวกับบุคคลหนึ่ง ๆ รวมทั้งสิทธิของบุคคลนั้น ๆ ที่จะร้องขอให้มีการเปิดเผยถึงลักษณะและขอบ เขต เกี่ยวกับสืบสาวที่มีการขอให้จัดทำขึ้น
- แจ้งให้ทราบ เมื่อ เอกชนคนนั้น ๆ ร้องขอและแสดงตนตามสมควรถึงลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่ Consumer reporting agency⁽¹⁰⁾ จัดเก็บไว้เกี่ยวกับตน

⁽⁸⁾ ดูรายละเอียดการคุ้มครองดังกล่าวในบทที่ 4 ในส่วนที่ว่าด้วยกฎหมายที่ใช้ในภาค เอกชนของประเทศสหรัฐอเมริกา

⁽⁹⁾ Investigative consumer report หมายถึง รายงานเกี่ยวกับบุคคลหรือส่วนหนึ่งใดของรายงานดังกล่าว ซึ่งข้อมูลในเรื่อง ความประพฤติ, ชื่อเสียง, อุปนิสัย หรือรูปแบบการดำเนินชีวิต เหล่านี้ได้รับมาโดยการสอบถามหรือสัมภาษณ์เพื่อนบ้าน เพื่อน หรือโดยการรวมรายงานเกี่ยวกับบุคคลอื่น ๆ เข้าด้วยกัน โดยบุคคลผู้ค้น เคยหรือมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารประเภทนั้น ๆ

⁽¹⁰⁾ Consumer reporting agency หมายถึง บุคคลใด ๆ เพื่อค่าตอบแทนเป็นเงิน, ค่าธรรมเนียม หรือดำเนินการร่วมกันโดยมิได้ประสงค์กำไร ผู้ก่อกำเนิดที่จะปฏิบัติการเกี่ยวกับการรวบรวมหรือประเมินค่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้บริโภคสินเชื่อ หรือข้อมูลข่าวสารใด ๆ เกี่ยวกับบุคคล เป็นกิจวัตร เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้รายงานเกี่ยวกับบุคคลแก่บุคคลที่สาม และบุคคลซึ่งใช้วิถีกางหรือสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ เกี่ยวกับการค้าระหว่างรัฐ เพื่อวัตถุประสงค์ในการตระเตรียมหรือให้รายงาน เกี่ยวกับบุคคล

การแจ้งให้ทราบล่วงหน้าถึงการจัดเตรียม Investigative consumer report

เมื่อมีการจัดเตรียม Investigative consumer report ขึ้น FCRA ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดเตรียมรายงานดังกล่าวว่าอาจมีการจัดเตรียมรายงานนั้น ๆ ขึ้น รวมทั้งให้สิทธิบุคคลผู้ถูกระบุให้รายงานที่จัดเตรียมนั้นร้องขอให้เปิดเผยถึงลักษณะ เนื้อหาและขอบเขตเกี่ยวกับการสืบสาวที่มีการขอให้จัดทำขึ้นนั้น ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 1681 d (a) และ (d) ดังนี้

(a) บุคคลไม่อาจจะจัดหาหรือก่อให้เกิดการจัดเตรียม Investigative consumer report เกี่ยวกับบุคคลใด ๆ เว้นเสียแต่ว่า

(1) ได้เปิดเผยแก่บุคคลนั้น ๆ อย่างชัดเจนและถูกต้องว่ารายงานดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติ ชื่อเสียงทั่วไป อุปนิสัยส่วนตัว และรูปแบบการดำเนินชีวิตของเขา ซึ่งอาจมีการจัดทำขึ้นและอาจนำมาใช้ได้ และการเปิดเผยดังกล่าว (a) ทำขึ้นเป็นหนังสือส่งโดยทางไปรษณีย์ หรือโดยวิธีการอื่นใดในเวลาไม่เกิน 3 วัน นับแต่มีการร้องขอรายงานดังกล่าวขึ้นเป็นครั้งแรก และ (B) ระบุด้วยคำบอกกล่าวถึงสิทธิของบุคคลนั้น ๆ ที่จะร้องขอให้มีการเปิดเผยอื่นใดตามมาตรา (b) ของมาตรานี้

(2) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการจ้างงานซึ่งบุคคลดังกล่าวนั้นไม่ได้สมัคร

(b) บุคคลใด ๆ ก็ตามที่จัดหาหรือก่อให้เกิดการจัดเตรียม Investigative consumer report เกี่ยวกับบุคคลใด ๆ หากได้รับคำร้องขอเป็นหนังสือจากบุคคลนั้น ๆ ภายในระยะเวลาอันสมควรหลังจากที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับการเปิดเผยตามอนุมาตรา (a) ข้างต้นแล้ว จะต้องดำเนินการเปิดเผยลักษณะและขอบเขตของการสืบสาวที่ได้มีการร้องขออย่างสมบูรณ์และถูกต้อง การเปิดเผยนี้จะทำเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์หรือวิธีการอื่นใดไปยังบุคคลนั้น ๆ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 วัน นับแต่มีคำร้องขอหรือนับแต่มีการร้องขอรายงานดังกล่าวขึ้นเป็นครั้งแรกแล้วแต่กรณี⁽¹¹⁾

การแจ้งให้ทราบถึงลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่ Consumer reporting agency จัดเก็บไว้เกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ

หากบุคคลหนึ่ง ๆ ได้ร้องขอและแสดงตนตามสมควรแล้ว Consumer reporting agency จะต้องเปิดเผยถึงลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารทั้งปวงที่ตนได้เก็บไว้เกี่ยวกับบุคคล

⁽¹¹⁾ ดู Fair Credit Reporting Act 1971, section 1681 d (a)

เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารในทางการแพทย์⁽¹²⁾ ซึ่งจะได้กล่าวถึงบทบัญญัติดังกล่าวนี้ในบทที่ 5 อันว่าด้วยสิทธิในการ เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

คำแนะนำของคณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

จากรายงานของคณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ซึ่งได้ พิจารณาถึงปัญหาด้านการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลทั้งในภาครัฐและภาค เอกชนของประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบถึงลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ บุคคลหนึ่ง ๆ อัน เป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะรู้ถึงสถานที่ เก็บและ ลักษณะ เนื้อหาของข้อมูล ข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน ได้หลายประการด้วยกันดังจะกล่าวต่อไป

หลังจากที่คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาถึงปัญหาในการคุ้มครองสิทธิ ในชีวิตส่วนบุคคล อัน เกี่ยวกับการ เก็บและ ใช้ข้อมูลข่าวสารในภาค เอกชนทั้งหลายในหลายภาคงานด้วยกัน กล่าวคือใน ด้านสิน เชื้อ ในด้านสถาบัน เงินฝาก ในด้านการประกันภัย ในด้านการจ้างงาน ในด้านการแพทย์ และในด้านการศึกษา ปรากฏว่าในภาคงานด้านสิน เชื้อ ด้านสถาบัน เงินฝาก ด้านการประกันภัย และในด้านการจ้างงาน คณะกรรมการได้มีคำแนะนำให้มีการแจ้งให้ทราบ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร อัน เกี่ยวกับบุคคลหนึ่ง ๆ อัน เป็นการคุ้มครองสิทธิที่จะรู้ถึงสถานที่ เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูล ข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนไว้ พอสรุปได้ เป็นสองประการด้วยกันดังต่อไปนี้⁽¹³⁾

1. แกไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่น FCRA หรือตราบทบัญญัติตามกฎหมายขึ้นหรือ กำหนดให้มีการแจ้งให้บุคคลผู้ เข้าสู่การติดต่อสัมพันธ์ในภาคงานนั้น ๆ (เช่น ผู้ขอสิน เชื้อ ผู้ต้องการ ทำประกันภัย ผู้ฝากเงินและผู้สมัครงาน) ทราบถึง

- ชนิดของข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลนั้นที่จะมีการ เก็บรักษาไว้ ข้อปฏิบัติ ในการใช้และ เปิด เผยข้อมูลข่าวสารนั้น รวมทั้งวิธีการที่บุคคลนั้นจะ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสารและวิธี การที่จะแก้ไข เพิ่มเติมลบล้างหรือโต้แย้งข้อมูลข่าวสารนั้น

(12)

ดู Fair Credit Reporting Act 1971, section 1681 g(1)

(13)

ดู The Report of The Privacy Protection Study Commission, July 1977. op.cit., Chapter 2 p 75-78 , Chapter 3 p 108-113 , chapter 5 p 143,196-197,206, chapter 6 p 235-237,250

- ชนิดของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลนั้นซึ่งไม่ได้เก็บรวบรวมไว้แต่เริ่มแรก (ในการขอสมัครหรือเสนอที่จะมีการติดต่อสัมพันธ์) แต่คาดว่าจะมีการเก็บรวบรวมขึ้นจากบุคคลที่สาม
- ชนิดของแหล่งที่คาดว่าจะมีการสอบถามหรือร้องขอให้มีการจัดหาข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับเขา

2. แกไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่น FCRA หรือตราบทบัญญัติตามกฎหมายชั้น (14) ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายต่อบุคคลนั้น ๆ จะต้องแจ้งให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับเขานั้น เป็นรากฐานหรือสนับสนุน เหตุผลของคำวินิจฉัยดังกล่าว ดังต่อไปนี้ (15)

- ชนิดของข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่สนับสนุน เหตุผลของคำวินิจฉัยดังกล่าว
- ชื่อและสถานที่ตั้งของสถาบันอันเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสารนั้น
- สิทธิของบุคคลนั้น ๆ ในการตรวจดูและถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

จากคำแนะนำประการที่สองนี้บ่งได้ว่าเป็นการคุ้มครองที่เหมาะสมอย่างยิ่ง อันต่างไปจากการคุ้มครองกรณีที่ปฏิเสธการให้สินเชื่อซึ่งตาม Equal Credit Opportunity Act 1974 นั้นคุ้มครองเพียงการให้เหตุผลในการปฏิเสธเท่านั้น ไม่คุ้มครองไปถึงการระบุชนิดข้อมูลข่าวสารและแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ รวมทั้งไม่คุ้มครองให้สิทธิแก่บุคคลที่จะตรวจดูและถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสาร ส่วนการคุ้มครองที่ FCRA ได้ให้ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายเนื่องจากรายงานของ Consumer reporting agency ในด้านการประกันภัย การจ้างงานและการให้สินเชื่อ เชื่อนั้น FCRA คุ้มครองโดยเพียงให้มีการให้ผู้ให้รายงานดังกล่าวแนะนำถึงสิ่งที่มีการกระทำอันเป็นผลร้ายและให้ชื่อและสถานที่อยู่ของผู้จัดทำรายงาน ซึ่ง FCRA ไม่ได้กำหนดให้ระบุชนิดประเภทของข้อมูลข่าวสารอันเป็นรากฐานของการกระทำนั้น อันเป็นการยากต่อบุคคลนั้น ๆ ที่จะทราบได้ว่าข้อมูลข่าวสารอันใดชนิดประเภทไหนที่เป็นรากฐานของการกระทำนั้น ๆ ทั้งข้อมูลข่าวสารที่ผู้จัดทำรายงานได้เก็บรักษาเอาไว้ก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และในกรณีที่มีการ

(14)

คำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายหมายถึง คำวินิจฉัยของสถาบันหรือองค์กร าลฯ ซึ่งมีผลร้ายต่อบุคคลหนึ่ง ๆ เช่น ปฏิเสธคำขอสินเชื่อ , ปฏิเสธที่จะให้สินเชื่อเพิ่ม , ปฏิเสธที่จะรับประกันภัยหรือรับประกันภัยในวงเงินที่ต่ำกว่าที่ร้องขอหรือคิด เบี้ยประกันที่สูงกว่าอัตราปกติ

(15)

ในภาคงานด้านการจ้างแรงงาน คณะกรรมการมิได้ให้คำแนะนำในประการที่ 2 ข้างต้นนี้ไว้ เพราะเหตุที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะกล่าวให้แน่ชัดว่าคำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายในการจ้างงานหนึ่ง ๆ จะมีรากฐานหรือเนื่องมาจากบันทึกข้อมูลข่าวสารแต่เพียงอย่างเดียว

ปฏิเสธการให้สิน เชื่อโดยเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารจากบุคคลอื่น ๆ นอกจากที่มาจาก Consumer reporting agency แล้ว FCRA ก็จำกัดเพียงเปิดเผยถึงลักษณะของข้อมูลข่าวสาร นั้น ๆ เท่านั้น⁽¹⁶⁾ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าไม่อาจช่วยให้บุคคลนั้นทราบว่าข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นข้อมูล ข่าวสารที่มาจากแหล่งใด เหล่านี้กล่าวได้ว่าเป็นการสร้างควมวิตกกังวลให้แก่ เขา เหล่านั้น เพิ่มขึ้น เพราะไม่อาจใช้สิทธิที่จะแก้ไขเยียวยาใด ๆ ในเรื่องนั้น ๆ ได้

ข้อสรุป

การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร อันเกี่ยวกับตน ของบุคคลหนึ่ง ๆ ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น จะเห็นได้ว่าใช้ ทั้งวิธีการประกาศแจ้งให้ทราบ เป็นทางการ โดยจัดพิมพ์ให้ทราบใน Federal Register และทั้งวิธีแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคล วิธีแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคลนั้นประเทศสหรัฐอเมริกา ยัง ได้นำวิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคลล่วงหน้า เมื่อมีการจัดทำหรือจัด เก็บข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ บุคคลนั้น ๆ ขึ้นมาใช้ในภาคเอกชน ดังปรากฏใน Fair Credit Reporting Act 1971 อันกล่าวได้ว่าต่างไปจากวิธีการที่ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษได้ใช้อยู่ และแม้ว่าวิธีการ ดังกล่าว เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงก็ตาม ผู้เขียน เห็นว่าเป็นวิธีการที่ไม่สู้จะ เหมาะสมนัก เพราะ เหตุที่วิธีการดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดความยุ่งยากและภาระแก่ผู้จัด เก็บข้อมูลข่าวสาร เกินสมควร อย่างไรก็ตามวิธีการที่แจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคล เมื่อร้องขอหรือการแจ้ง เมื่อมีการขอข้อมูล ข่าวสารโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลางนั้น นับได้ว่าเป็นวิธีการที่ เหมาะสมอย่างยิ่งวิธีการหนึ่ง

อนึ่งวิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคล เมื่อมีคำวินิจฉัยอัน เป็นผลร้าย รวมทั้ง เมื่อบุคคล เข้าสู่การติดต่อสัมพันธ์ในภาคงานนั้น ๆ ตามที่คณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิใน ชีวิตส่วนบุคคลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้แนะนำไว้ในรายงานนั้น นับว่าเป็นวิธีการที่น่าสนใจ อย่างยิ่งและน่าจะ ได้มีการนำมาใช้ต่อไป

การรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร
อันเกี่ยวกับตนตามกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส

ตามรัฐบัญญัติลงวันที่ 6 มกราคม 1978 ว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์และ เสรีภาพ อันเป็นกฎหมายหลักในเรื่องนี้ของประเทศฝรั่งเศส นั้น ดังที่

⁽¹⁶⁾ ดู Fair Credit Reporting Act 1971, section 1681 (a), (b), Equal credit Opportunity Act, section 1691 (d)

ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ข้างต้นว่าได้สังเกตเห็นความสำคัญที่จะต้องชี้ให้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญหรืออันตรายของปัญหาจึงได้กำหนดมาตรการให้ CNIL. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยคอมพิวเตอร์แก่ประชาชน นอกจากนี้ยังได้กำหนดมาตรการอื่น ๆ อีกสองประการด้วยกัน อันกล่าวได้ว่าเป็นการรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่ เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนของบุคคลหนึ่ง ๆ

มาตรการดังกล่าวนี้มีทั้งการประกาศแจ้งให้ทราบ เป็นทางการและการแจ้งให้ทราบเป็นรายบุคคล ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดให้ CNIL. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์แก่ประชาชน (17)

จากที่ได้ศึกษามาแล้วว่า รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้คณะกรรมการ CNIL. ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้มีการแจ้งแก่ CNIL. ก่อนที่จะเริ่มมีการเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ การให้อำนาจแก่ CNIL. ในการรับคำร้องเรียน คำร้องทุกข์ การให้อำนาจแก่ CNIL. ในการหาข้อมูลด้วยตนเอง เหล่านี้ เมื่อ CNIL. ได้ข้อมูลในเรื่องดังกล่าวมาแล้ว รัฐบัญญัติได้กำหนดให้ CNIL. จะต้องให้บัญชีรายชื่อระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ แก่ประชาชน การให้บัญชีรายชื่อดังกล่าวรัฐบัญญัติไม่ได้กำหนดบังคับให้ลงในประกาศของทางราชการ ดังนั้น CNIL. อาจลงตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ อันมีผลให้ประชาชนทราบรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ (18)

(17) Ma'isl, op.cit., nos. 30, 59

(18) จะเห็นได้ว่ารัฐบัญญัติฉบับนี้ได้สังเกตเห็นถึงข้อเท็จจริงที่ว่าโดยทั่วไปแล้วสิ่งที่ตีพิมพ์ในประกาศของทางราชการประชาชนโดยทั่วไปจะไม่มีโอกาสได้ทราบ หรือมักจะไม่ให้ความสนใจ ดังนั้นจึงได้แก้ปัญหาโดยปล่อยให้ CNIL. มีอำนาจดำเนินการในเรื่องนี้ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสิ่งนี้นับได้ว่าต่างออกไปจากบทบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ

มาตราหลักในเรื่องนี้ก็คือ มาตรา 22 อันมีรายละเอียดดังนี้

"CNIL. จะต้องให้บัญชีรายชื่อระบบข้อมูลข่าวสารซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ต่อมหาชน

- รัฐบัญญัติหรือกฎหมายของฝ่ายบริหารที่อนุญาตให้มีการสร้างระบบข้อมูลดังกล่าว หรือในกรณีที่เป็น เอกชนจะต้องให้วันที่มีการ เริ่ม เก็บข้อมูลดังกล่าว
- ชื่อของระบบข้อมูลนั้น และวัตถุประสงค์สุดท้ายในการใช้ข้อมูลนั้น
- หน่วยงานซึ่ง เอกชนมีสิทธิใช้สิทธิ เข้าถึงตามที่ระบุไว้ในมาตราท้ายหมวด 4 นี้
- ระบุประเภทของข้อมูลประเภทระบุชื่อที่บันทึกไว้ ตลอดจนผู้มีสิทธิใช้ และประเภทของผู้ที่มีสิทธิที่จะใช้ข้อมูล เหล่านี้" (19)

2. กำหนดให้สิทธิแก่ประชาชนในการสอบถามหน่วยงานซึ่ง เก็บข้อมูลข่าวสาร โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ว่าตนถูก เก็บข้อมูลโดยระบุชื่อไว้หรือไม่

เมื่อประชาชนคนหนึ่ง ๆ ได้ทราบว่าหน่วยงานใดได้จัดเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทใด ไว้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว รัฐบัญญัติฉบับนี้ ตามมาตรา 34 ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการสอบถามกับหน่วยงานนั้น ๆ ว่าตนถูกเก็บข้อมูลข่าวสารไว้โดยระบุชื่อหรือไม่ ดังมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 34 "บุคคลทุกคนซึ่งแสดงหลักฐานว่า เป็นใครแล้ว อาจสอบถามหน่วยงานซึ่งเก็บข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ว่าตนถูก เก็บข้อมูลข่าวสารโดยระบุชื่อเอาไว้หรือไม่ และในกรณีจำเป็นอาจขอให้มีการส่งคำตอบมาให้ตนทราบ"

(19) บทบัญญัติของมาตรา 22 ดังกล่าว แม้ว่าจะดีพอสมควรก็ตาม แต่ก็ยังไม่เป็นที่พอใจของพรรคสังคมนิยม ที่อยากจะให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของ CNIL. ได้โดยอิสระในทุกละการประชุม หรือมีการถ่ายทอดการประชุมของ CNIL. และเข้าไปตรวจสอบดูรายงานการประชุม เอกสารต่างของ CNIL. ได้ ซึ่งก็ได้รับการคัดค้านโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพราะเหตุผลที่ว่าจะทำให้ CNIL. ไม่เป็นอิสระอย่างแท้จริง นอกจากนี้พรรคสังคมนิยมยังได้ เสนอว่า ประชาชนควรมีสิทธิที่จะรู้ คำสั่งความเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนกระบวนการที่ CNIL. ใช้ และลักษณะพิเศษของระบบข้อมูลทั้งหมด เหล่านี้รัฐมนตรียุติธรรม เห็นว่าหากยอมรับถึงขนาดนี้ก็ทำให้สิทธิที่เกี่ยวกับความลับทางธุรกิจตามกฎหมายฝรั่งเศสสิ้นไป อย่างไรก็ตาม ก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 22 วรรคท้ายว่า "ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดในรัฐกฤษฎีกา คำสั่ง ความเห็น หรือข้อเสนอแนะของ CNIL. ที่เป็นประโยชน์ควรรู้เพื่อการบังคับใช้ หรือเพื่อการตีความรัฐบัญญัติฉบับปัจจุบันนี้ อาจแจ้งให้ประชาชนทราบได้" ดู MAÏSL, op.cit., nos. 59

นอกจากนี้ตาม มาตรา 45 วรรค 3 ได้กำหนดให้ขยายหลักนี้ไปถึงข้อมูลข่าวสารประเภทที่ เก็บด้วยมืออีกด้วย

3. กำหนดให้แจ้งรายละเอียดบางประการแก่บุคคลผู้ซึ่งถูก เก็บข้อมูลข่าวสาร นอกจากมาตรการในการที่รับรองคุ้มครองสิทธิดังกล่าวของประชาชนแล้ว ตาม มาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้แจ้งรายละเอียดบางประการแก่บุคคลผู้ถูก เก็บข้อมูลข่าวสาร ในเวลาที่ขอ เก็บข้อมูล เกี่ยวกับตัวบุคคลนั้น ๆ ดังมีรายละเอียดดังนี้

“ในการ เก็บข้อมูลข่าวสารนั้น บุคคลซึ่งถูก เก็บข้อมูลข่าวสารโดยระบุชื่อ จะต้องได้รับแจ้ง ในเรื่องต่อไปนี้”

- จะต้องได้ทราบว่าข้อมูลที่ตนให้นั้นมีลักษณะ เป็นการบังคับที่จะให้ตอบหรือไม่
- ผลอัน เกิดจากการไม่ตอบ
- บุคคลซึ่งจะใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
- บอกให้ทราบว่าสิทธิในการแก้ไขและ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร หาก เป็นกรณีแบบสอบถาม จะต้องระบุหลัก เกณฑ์ดังกล่าวไว้ในแบบสอบถามนั้น บทบัญญัตินี้ไม่ใช้กับการ เก็บข้อมูลข่าวสารซึ่งจำเป็น สำหรับการสืบหาผู้กระทำความผิด” (20)

มาตรการประการนี้ เพื่อให้ประชาชนคนหนึ่ง ๆ ให้ความสนใจว่าการที่ตนได้ ให้ข้อมูลข่าวสารไปนั้นจะมีการ เก็บและใช้โดยบุคคลใด และตนมีสิทธิโต้แย้งกับข้อมูลข่าวสารนั้น อันจะทำให้คำนึงถึงผลที่อาจ เกิดขึ้นในการให้หรือไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามที่มีการร้องขอและ เห็น ความสำคัญในเรื่องนี้ (21)

ข้อสรุป

จากการที่ได้พิจารณาศึกษาดังกล่าวจะ เห็นได้ว่า มาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง สิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่ เก็บและลักษณะ เนื้อหาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เป็นไป ในลักษณะที่ค่อนข้างดีพอสมควร กล่าวคือไม่ได้ก่อภาระต่าง ๆ ให้แก่ผู้จัด เก็บข้อมูลข่าวสารจนเกินควร ดัง เช่นวิธีการแจ้งให้ทราบ เป็นรายบุคคลล่วงหน้าก่อนที่จะมีการจัด เก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ ขึ้น แต่ใช้วิธีการ ประกาศให้ทราบ เป็นทางการ ประกอบกับการให้สิทธิแก่บุคคลหนึ่ง ๆ ในการสอบถามหน่วยงาน

(20) มาตรการนี้ใช้กับข้อมูลข่าวสารประเภทที่จัด เก็บด้วยมืออีกด้วย ดู Maisl, op.cit., nos. 30

(21) สังเกตได้ว่า มาตรการในทำนองเดียวกันนี้มีอยู่ในกฎหมายของประเทศ สหรัฐอเมริกา แต่ในขณะที่ในกฎหมายนั้น ๆ ใช้บังคับเฉพาะภาครัฐ แต่ของประเทศฝรั่งเศส ใช้บังคับรวมไปถึงภาค เอกชนด้วย

ซึ่งจัดเก็บว่าตนได้ถูกเก็บข้อมูลโดยระบุชื่อหรือไม่ และกำหนดให้แจ้งให้ทราบถึงรายละเอียด บางประการแก่บุคคลผู้ซึ่งถูกเก็บข้อมูล

อย่างไรก็ตามแม้รัฐบัญญัติฉบับนี้จะให้ความคุ้มครองที่ค่อนข้างสมบูรณ์แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การกำหนดให้แจ้งให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารอันเป็นรากฐานหรือสนับสนุน คำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายต่อบุคคลนั้น ๆ ดังเช่นคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาการคุ้มครองสิทธิ ในชีวิตส่วนบุคคลของสหรัฐอเมริกา เป็นสิ่งที่น่าสนใจน่าจะได้รับการนำมากำหนดเพิ่มเติมใน รัฐบัญญัติฉบับนี้ เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร อันเกี่ยวกับตนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษนั้นได้มีการรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนของบุคคลหนึ่ง ๆ ไว้เช่นกัน โดยปรากฏอยู่ตาม Data Protection Act 1984 ดังที่ได้กล่าวถึงโครงสร้างของกฎหมายดังกล่าวไว้ในบทที่ 4

Data Protection Act ซึ่งบังคับใช้ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนนั้นได้กำหนดวิธีการที่จะทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ สามารถรู้ได้ว่ามีข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนในหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ฯลฯ หรือไม่ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ มีลักษณะ เนื้อหาหรือถูกระบุ ไว้อย่างไร เหล่านี้ไว้สองประการด้วยกัน ทั้งโดยประกาศแจ้งให้ทราบ เป็นทางการและแจ้งให้ ทราบ เป็นรายบุคคลดังนี้

1. กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ผู้ต้องการจะถือหรือเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลจะต้องดำเนินการขออนุญาตจดทะเบียนต่อ Data Protection Registrar ดังปรากฏตามมาตรา 5(1) และจะต้องระบุรายละเอียดที่สำคัญเพื่อให้ทราบถึง สถานที่เก็บข้อมูลข่าวสาร, แหล่งของข้อมูลข่าวสาร, ลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่จะถือหรือเก็บ รวบรวมดังปรากฏในมาตรา 4(2)-(8) และกำหนดให้ Data Protection Registrar ดำเนินการ เพื่อให้สาธารณชนสามารถตรวจดูทะเบียนที่จดขึ้นได้โดยสะดวกดังปรากฏในมาตรา 9(1), (2) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5(1) บุคคลใด ๆ ไม่อาจจะถือข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลไว้ได้เว้นเสียแต่จะได้มีการจดทะเบียนระบุว่าเป็นผู้เก็บและใช้ข้อมูล ⁽²²⁾ หรือ เป็นผู้เก็บและใช้ข้อมูลซึ่งปฏิบัติงาน

(22) ผู้เก็บและใช้ข้อมูล (Data user) คือบุคคลผู้ถือข้อมูลข่าวสารและจะถือว่าเป็น ผู้ถือข้อมูลข่าวสารจะต้องเข้าลักษณะดังที่ section 1(5) ของ Data Protection Act กำหนดไว้

ในสำนักงานคอมพิวเตอร์

4(2) การจดทะเบียนต้องระบุด้วยว่า ผู้จดทะเบียน เกี่ยวข้องกับผู้เก็บและใช้ข้อมูล หรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์ หรือผู้เก็บและใช้ข้อมูลซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์

(3) ภายใต้บทบัญญัติมาตรานี้ การจดทะเบียนของผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารจะต้อง ประกอบไปด้วยสิ่งเหล่านี้

- (a) ชื่อและสถานที่อยู่ของผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสาร
- (b) บรรยายถึงข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลที่ บุคคลนั้นจะถือไว้ และวัตถุประสงค์ ในการเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น
- (c) บรรยายถึงแหล่งต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นมุ่งหมายหรือคาดว่าจะเป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสารที่จะจัดเก็บไว้
- (d) บรรยายถึงบุคคลใด ๆ ที่มุ่งหมายหรือคาดว่าจะเป็นแหล่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้นแก่เขา
- (e) ชื่อหรือบรรยายถึงประเทศหรือดินแดนนอกประเทศอังกฤษที่ เขามุ่งหมายหรือคาด หวังว่าอาจจะมีการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังประเทศหรือดินแดนดังกล่าวทั้งทางตรงและโดยทางอ้อม
- (f) สถานที่ใด ๆ ที่จะรับคำร้องขอ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสารของตนเอง ของบุคคล ผู้ถูกระบุไว้ข้อมูลข่าวสารนั้น

(4) หาก เป็นการจดทะเบียนในกรณีของบุคคลผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์ จะต้อง ระบุชื่อและที่อยู่ของบุคคลนั้น ๆ ลงในทะเบียนด้วย

(5) หาก เป็นการจดทะเบียนในกรณีของผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งปฏิบัติงานใน สำนักงานคอมพิวเตอร์ จะต้องระบุชื่อที่อยู่ของเขา

(6) กรณีที่เป็นบริษัทซึ่งจดทะเบียนแล้ว สถานที่อยู่ตามอนุมาตรา (3) (a), (4) และ (5) ข้างต้น ก็คือที่ทำการของบริษัทตามที่ได้จดทะเบียนไว้ และจะต้องระบุหมายเลขที่ทำการ จดทะเบียนตั้งบริษัทไว้ในทะเบียนด้วย

(7) กรณีที่เป็นบุคคลผู้ดำเนินการธุรกิจ (นอก เหนือจากบริษัทที่จดทะเบียน) สถานที่อยู่ ตามอนุมาตรา (3) (a), (4) และ (5) คือสถานที่หลักในการประกอบธุรกิจของเขา⁽²³⁾

ตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น บุคคลหนึ่ง ๆ ในประเทศอังกฤษในขั้นต้นหาก ต้องการทราบว่า มีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ที่ใดบ้าง ลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บ วัตถุประสงค์ในการเก็บและใช้ การเปิดเผยและ ส่งข้อมูลข่าวสาร อาจกระทำขึ้นแก่บุคคลใดหรือประเทศใด รวมทั้งหากต้องการติดต่อกับบุคคล ผู้จัดเก็บข้อมูลข่าวสารจะติดต่อได้อย่างไร เหล่านี้จึงสามารถจะกระทำได้โดย ตรวจสอบตราไว้ใน ทะเบียนที่เก็บรักษาไว้โดย Data Protection Registrar ทั้งนี้ตามกฎหมายฉบับนี้ยังกำหนด ให้เป็นหน้าที่ของ Registrar ที่จะต้องอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบตราไว้ดังนี้

(23) ดู Data Protection Act, section 5(1), 4(2)-(8)

๑(1) Registrar จะต้องดำเนินการให้ความสะดวกโดยจัดให้ข่าวสารที่บรรจุอยู่ในทะเบียน สามารถเข้าถึงได้เพื่อตรวจตรา (ในรูปแบบที่เห็นได้และเข้าใจได้ง่าย) โดยสาธารณชน ในช่วงเวลาและอัตราค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม⁽²⁴⁾

๒. กำหนดให้ผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับคำร้องขอ เป็นหนังสือจากบุคคลหนึ่ง ๆ จะต้องบอกกล่าวให้บุคคลผู้นั้นทราบว่าตนมีข้อมูลข่าวสารซึ่งระบุถึงบุคคลผู้ร้องขอหรือไม่อย่างไร ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 21(1) (a) ดังนี้

21(1) ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรานี้ เอกชนคนหนึ่ง ๆ มีสิทธิดังนี้

(a) ได้รับการบอกกล่าวโดยผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารว่าข้อมูลข่าวสารที่ถือหรือเก็บไว้มีข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ระบุถึงเขาหรือไม่⁽²⁵⁾

ซึ่งผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารมีหน้าที่ดังที่กล่าวไว้นี้ เมื่อคำร้องขอได้ทำเป็นหนังสือและจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่ได้มีการกำหนดไว้⁽²⁶⁾

ข้อยกเว้น

อย่างไรก็ตามการขออนุญาตจดทะเบียนถือข้อมูลข่าวสาร และการแจ้งให้ทราบเมื่อมีคำร้องขอว่ามีข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลผู้ร้องขอหรือไม่ เหล่านี้ ได้มีข้อยกเว้นจากข้อกำหนดดังกล่าวอยู่หลายกรณีด้วยกัน กล่าวคือ กรณีเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ กรณีเกี่ยวกับบัญชีเงิน เตือนและบัญชีรายรับรายจ่าย กรณีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่จัดเก็บไว้เพียงเพื่อใช้ภายในของคนหรือ เพื่อวัตถุประสงค์อันจำกัด เหล่านี้เป็นต้น ได้รับยกเว้นจากข้อกำหนดทั้งสองกรณี และได้รับยกเว้น เฉพาะข้อกำหนดประการที่สองข้างต้น ในกรณีเกี่ยวกับอาชญากรรมและภาษีอากร เกี่ยวด้วยงานด้านสุขภาพและสังคม เกี่ยวด้วยการออกกฏระเบียบด้านการบริการทางการเงิน เกี่ยวด้วยสิทธิพิเศษทางอาชีพด้านกฎหมายและคำพิพากษาของศาล

⁽²⁴⁾ Ibid., section 9(1)

⁽²⁵⁾ Ibid., section 21 (1) (a)

⁽²⁶⁾ Ibid., section 21 (2)

เหล่านี้ เป็นต้น (27)

ข้อสรุป

การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน ของบุคคลหนึ่ง ๆ ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ เป็นการคุ้มครองโดยกำหนดวิธีการที่ซึ่ง โดยหลักการแล้วน่าจะมีประสิทธิภาพที่ถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้จัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารจนเกินสมควร ตลอดทั้งใช้วิธีการหลักที่เหมือนกันทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐอันก่อให้เกิดความสะดวกและไม่ก่อให้เกิดความสับสนแก่เอกชนคนหนึ่ง ๆ

อย่างไรก็ตามดังที่ได้พิจารณากันมาแล้วว่าตามกฎหมายฉบับนี้มีข้อยกเว้นอยู่หลายกรณีด้วยกันที่อาจไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนในการถือข้อมูลข่าวสาร และก็ได้ให้กระบวนกรใดที่จะคุ้มครองสิทธิของบุคคลในการที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่ได้รับการยกเว้น ในเรื่องนี้ต่างไปจากข้อกำหนดตาม Privacy Act ของประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ไม่มีข้อยกเว้นที่จะไม่ต้องตีพิมพ์ลงใน Federal Register แจ้งให้ทราบถึงความมีอยู่ของการจัดเก็บ ตลอดทั้งลักษณะประเภทของข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐบาลกลางได้จัดเก็บไว้ ในเรื่องนี้จึงกล่าวได้ว่าเป็นจุดบกพร่องของ Data Protection Act ที่สำคัญประการหนึ่งอันเปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐบาลอังกฤษสามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างลับ ๆ โดยอาศัยจุดบกพร่องดังกล่าว และอาจนำไปสู่การใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวในทางที่มีขอบได้อีกด้วย

การรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนตาม Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ของกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจยุโรป

ตามอนุสัญญาฉบับนี้ได้ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนของบุคคลหนึ่ง ๆ ไว้ โดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานในเรื่องนี้ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 8 (a) และ (b) ของอนุสัญญาดังกล่าว ดังนี้

(27) ดูรายละเอียด ในส่วนที่ว่าด้วยข้อยกเว้นตาม Data Protection Act ของประเทศอังกฤษ ในบทที่ 4

บุคคลหนึ่ง ๆ จะต้องได้รับสิทธิดังนี้

(a) ทราบถึงความมีอยู่ของการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ ตลอดจนทั้งบุคคลผู้ควบคุมการจัดเก็บ เป็นผู้ใดและภูมิลำเนา หรือสถานที่หลักในการดำเนินธุรกิจของเขา

(b) ได้รับการยืนยันว่าข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับคนใดมีการจัดเก็บไว้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือไม่ ภายในระยะเวลาอันสมควร และค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม (28)

บทบัญญัติในส่วนนี้กล่าวได้ว่าเป็นการให้สิทธิต่อบุคคลหนึ่ง ๆ ที่จะป้องกันตนเองต่อการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเพื่อที่จะให้สิทธินี้มีผลรัฐคู่สัญญาจะต้องมีการแจ้งให้บุคคลทั้งหลายทราบว่ามีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และบุคคลใดเป็นผู้ควบคุมการจัดเก็บ ตลอดจนทั้งวัตถุประสงค์หลักในการจัดเก็บ ซึ่งในเรื่องนี้มีบางรัฐได้มีการตีพิมพ์ระบุถึง ฯลฯ เกี่ยวกับผู้ควบคุมการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารลงใน Public Index แต่บางรัฐซึ่งไม่มีกฎหมายในเรื่องการตีพิมพ์ดังกล่าวจะต้องกำหนดให้แจ้งถึง ฯลฯ เกี่ยวกับผู้ควบคุมการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารแก่บุคคลหนึ่ง ๆ เมื่อบุคคลนั้นร้องขอ

ตามอนุสัญญานี้ ยอมให้รัฐภาคีตรากฎหมายของตนขึ้น โดยผิดแผกไปจากหลักการดังกล่าวนี้ได้ หากเป็นกรณีเกี่ยวกับประโยชน์ของสังคมในด้านการรักษาความมั่นคงของประเทศ การป้องกันรักษาความปลอดภัยแห่งรัฐ การป้องกันรักษาผลประโยชน์ทางการเงินของประเทศ หรือป้องกันการกระทำผิดอาญา เหล่านี้ เป็นต้น (29)

ข้อสรุป

อนุสัญญานี้มีนัยได้ว่าได้วางหลักเกณฑ์ในเรื่องสิทธิในการที่จะได้รู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนไว้ตามสมควร โดยที่เปิดโอกาสให้สามารถยกเว้นสิทธิดังกล่าวได้หากมีเหตุผลด้านต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ ซึ่งเหตุผลที่จะยกเว้นและจำกัดสิทธิดังกล่าวได้ระบุไว้หลายประการด้วยกัน อันเป็นการเปิดโอกาสอย่างกว้างขวางให้รัฐสมาชิกวางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ได้ตามที่รัฐนั้น ๆ จะเห็นสมควร

(28) ดู Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, section 8

(29) Ibid., section 9